

παρισταμένους ἐνθύμιον, ἤτοι μικρὸς σταυρὸς ἢ μετάλ-
λιον ἔχον ἔκτυπον τὴν εἰκόνα τῆς βαπτίσεως τοῦ Χρι-
στοῦ ἢ καὶ τὰ εἰς τοὺς παρόντας παῖδας ριπτόμενα νο-
μίσματα Κρήτ.—Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βα-
πτίσια 3.

βαπτιστικός ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ.)
βαπτιστ'κὸς βόρ. ἰδιώμ. βαπτιστ'κὸς Μακεδ. (Χαλκιδ.)
κ.ά. βαπτισκὸς Θράκ. κ.ά. βαπτ'κὸς Ἰμβρ. βαπτισκὸ
Καππ. (Ἀραβάν.) γαφτιστικός Ρόδ. δαφτιστικός Κάρπ.
Ἐκ τοῦ μεσν. ἐπιθ. βαπτιστικός.

1) Ὁ εἰς τὸ βάπτισμα ἀνήκων, ὁ τοῦ βαπτίσματος
κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ.): Ὅνομα βαπτιστικὸ (τὸ
ὄνομα τὸ διδόμενον κατὰ τὸ βάπτισμα). Ροῦχο βαπτιστικὸ
κοιν. 2) Οὐσ. α) Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἀναδέχεται τις
ἐκ τῆς κολυμβήθρας τοῦ βαπτίσματος κοιν. καὶ Καππ.
(Ἀραβάν.) Πόντ. (Κερασ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. βαπτισι-
μαίος. β) Οὐδ. βαπτιστικό, τὸ ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἐκδιδο-
μενον πιστοποιητικὸν τῆς βαπτίσεως σύνθηθ. Συνών.
βαφτισματοχάρτι. γ) Οὐδ. βαπτιστ'κό, βιβλίον εἰς
τὸ ὁποῖον γράφονται αἱ βαπτίσεις Μακεδ. (Χαλκιδ.) δ)
Οὐδ. πληθ. βαπτιστικά, τὰ ὑπὸ τοῦ ἀναδόχου προσφερό-
μενα εἶδη τῆς περιβολῆς τοῦ βαπτιζομένου νηπίου κοιν.
Συνών. ἀναδόδα (ἰδ. ἀναδόχι 1 β), βαφτιστηριά-
τικά. ε) Οὐδ. πληθ., ἡ ἀμοιβὴ τοῦ βαπτίζοντος ἱερέως
καὶ τοῦ ψάλτου Λεξ. Δημητρ.

βαφτιστικούδι τό, ἐνιαχ. βαφτιστ'κούδ' Στερελλ.
(Αἰτωλ.) βαφτισκούδ' Θράκ.

Ἵποκορ. τοῦ οὐσ. βαφτιστικός διὰ τῆς καταλ.
-οῦδι.

Βαφτισιμαίος, ὁ ἰδ.

***βαφτιστούρης** ὁ, βαφτιστούρη Καλαβρ. (Μπόβ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαφτιστῆς καὶ τῆς καταλ. -οῦρης.

Ὁ βαπτίζων ἱερεὺς.

βαφτὸς ἐπίθ. Εὐβ. (Κονίστρ. Κουρ.) Ἴων. (Κρήν.)
Μέγαρ. Χίος βαφτὲ Τσακων. γαφτὸς Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. βαπτός.

1) Βαμμένος ἐνθ' ἀν.: Βαφτὸ παννὶ Κονίστρ. Χίος
Ποκάμισο βαφτὸ πὸ τὸ αἶμας Κουρ. Βαφτὸ χράμι Μέγαρ.

β) Χρωματιστὸς Χίος: Βαφτὰ ροῦχα. 2) Μέλας, πέν-
θιμος Ἴων. (Κρήν.): Ἄσμ.

Κι ἂν εἶναι πίκρα, Κωσταντῆ, νὰ πάρω τὰ βαφτά μου,
νὰ πάρω καὶ τὰ μαῦρα μου καὶ τὰ μεταξωτά μου.

3) Οὐδ. γαφτὸ οὐσ., φουστάνι ἀπὸ μέλαν καὶ στίλβον
ὑφασμα τὸ ὁποῖον φοροῦν αἱ γυναῖκες κατὰ τὰς ἐορτάς
Ρόδ.

βάφτρα ἡ, Θήρ. Κέως Νάξ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάφτης.

Εἶδος σταφυλῆς συνήθως μαύρου χρώματος.

βάφω, βάφτω σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Ὁφ.
Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) βάφτου πολλαχ. βορ. ἰδιώμ. καὶ Κα-
λαβρ. (Μπόβ.) βάφω κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.
Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) βάφ-φω Μεγίστ. Ρόδ. κ.ά.
βάφου βόρ. ἰδιώμ. καὶ Εὐβ. (Κουρ. Κύμ.) Τσακων. βά-
βγω Θράκ. (Μυριόφ.) γάφω Σίφν. κ.ά. δάφω Σύμ.
δάβγω Σύμ. Μετοχ. βαμ-μένος Κάρπ. Κάσ. κ.ά.

Τὸ μεσν. βάφω, ὁ ἐκ τοῦ ἀρχ. βάπτω.

Α) Κυριολ. 1) Βυθίζω τι εἰς ὕδωρ ἢ ἄλλο ὑγρὸν,
ἐμβάπτω Πόντ. (Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) Ρόδ. κ.ά.: Βάφτω
φαεῖς σὸ νερὸ καὶ τρώω (φαεῖ=ἄρτος) Ὁφ. Βάφτω τὸ χου-
λάρ' εἰς σὸ βούτορον Χαλδ. Βάφτω εἰς σὸ μελάν' τὸ κοντύλ'

αὐτόθ. Ἐβαψα τὸ ψωμί μου εἰς τὸ λάδι Ρόδ. Μετοχ. βαμ-
μένος=βυθισμένος, βουτηγμένος Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.):
Ἄσμ.

Ἡ μάνα ἡ διλάκλερος εἰς τὰ δάκρᾶ ἐν' βαμμένη
Τραπ.

Ντ' ἐποίκαμε σε, νὲ Θεέ, εἰς τὰ αἵματα βαμμένοι;
αὐτόθ. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Ὁμ. I 391 «ὥς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλ-
κεὺς πέλεκυν... εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτει». β) Σκληρύ-
νω, στομώνω, ἐπὶ μεταλλικῶν ἐργαλείων τὰ ὁποῖα πυρα-
κτωμένα βυθίζονται εἰς ὕδωρ ψυχρὸν διὰ νὰ σκληρυν-
θοῦν σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)
Τσακων.: Βάφω τὸ σίδερο - τὸ σκεπάρνι - τὸ τσεκούρι κττ.
Ἀισάλι βαμμένο σύνθηθ. Καὶ ἀμτβ. σκληρύνομαι, στομοῦ-
μαι βυθίζομενος εἰς ὕδωρ ψυχρὸν Μακεδ. (Σισάν.) Στερε-
ελλ. (Αἰτωλ.): Ἐβαψι τὸν σιδιρ'κὸ Αἰτωλ. Ἡ τοικούρα δὲν
ἔβαψι καλὰ Σισάν. 2) Χρωματίζω τι εἴτε βυθίζων εἰς
βαφὴν εἴτε ἐπαλείφω χρῶμα κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ.
(Μπόβ.) Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων.:
Βάφω ἀβγά - νήματα - παννὰ - ροῦχα κττ. Βάφει τὰ γένεια του
- τὰ μαλλιά του - τὰ μουστάκια του - τὰ φρύδια του κττ. Βάφει
τὰ μάγουλά της κοιν. Βάφω τὸ βιβλίον - τὸ κατάστιχο (χρωμα-
τίζω τὰς κοπείσας πλευράς του) Ἀθῆν. || Φρ. Βάφω τὰ μά-
τια τοῦ δεῖνα (ἀπατῶ, φενακίζω) Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.)
Θράκ. (Σηλυβρ.) Μακεδ. (Θεσσαλον.) Ἐννοια σου κ' ἐγὼ
σὲ βάφω! (ἀπειλὴ πρὸς τὸν πταίσαντα παῖδα, κατάλοιπον
διαπομπεύσεως) Τῆν. Βάφω τὰ ροῦχα μου ἢ ἀπλῶς τὰ βάφω
(ἐνν. μαῦρα, πενθῶ) Ἀθῆν. Κρήτ. Πελοπ. (Ἀρκαδ. Τρι-
φυλ.) Σίφν. κ.ά. Θὰ τὰ βάψω μαῦρα! (εἰρων. δὲν θὰ λυ-
πηθῶ διόλου) Ἰμβρ. Βάφου τὴν καρδιά τοῦ δεῖνα (τὸν λυπῶ)
Στερελλ. (Αἰτωλ.) Τὰ βάφ' ἀκόμα (ἐπὶ τοῦ μὴ ἐκτελοῦντος
ὑπόσχεσιν ἔνεκα ἀνικανότητος ὥς ἡ παπαροῦνα ὑποσχε-
θεῖσα νὰ βάψῃ κόκκινα δὲν τὸ κατώρθωσε, διότι ἂν καὶ
κόκκινη δὲν βάφει κόκκινα ἀλλὰ μαῦρα) αὐτόθ. Τὰ βάφ'
(ἐνν. τὰ ἀβγά, ἀλλὰ κατὰ μεταφ. τοὺς ὄρχεις, ἤτοι συνου-
σιάζεται) Μακεδ. (Βογατσ.) Καὶ ἀμτβ. βάπτομαι σύνθηθ.:
Ἐβαψε τὸ ποτήρι ἀπὸ τὸ γάλα - τὸ κρασί κττ. σύνθηθ. Αὐτὸ
τὸ ξύλο δὲ βάφει (δὲν πιάνει, δὲν παίρνει χρῶμα) Ἀθῆν.
|| Ἄσμ.

Ἀνίσως καὶ δὲ σ' ἀγαπῶ, ἡ ὄψι μου νὰ βάψῃ,
σὰν τὸ λεμόνι νὰ γενῇ, ποτὲ νὰ μὴ ξεβάψῃ!

ἀγν. τόπ. β) Μέσ. ψιμυθιοῦμαι κοιν.: Βάφεται πολὺ
αὐτὸ τὸ κορίτσι. Συνών. φτειάνομαι, (ἰδ. φτειάνω),
φτειασιδώνομαι, (ἰδ. φτειασιδώνω). 3) Παρέχω
χρωματισμόν, ἐπὶ πραγμάτων σύνθηθ.: Τὸ δεῖνα βάφει κί-
τρινο - κόκκινο κττ.

Β) Μεταφ. 1) Ἀπατῶ, φενακίζω Μακεδ. (Βογατσ.
Κοζ.): Δὲ μπουρεῖς νὰ μὴ βάψ'ς μπρουστά εἰς τὰ μάτια μ'!
Κοζ. 2) Χωρίζομαι εἰς δύο ἢ περισσοτέρας μερίδας,
συνήθως ἐπὶ ὁμάδος παιδιᾶς (ἡ σημ. ἐγεννήθη ἐκ τῆς διὰ
χρώματος διακρίσεως πραγμάτων ὥς λ.χ. προβάτων ἀνη-
κόντων εἰς διαφόρους κατόχους) Σύμ.: Ἐλᾶτε νὰ δάψουμε.

3) Ἀλλοιοῦμαι τὴν ὄψιν ἐκ φόβου, ἀσθενείας κττ.
Θεσσ. Κεφαλλ. Μακεδ. (Βλάστ. Βογατσ.) Σκιάθ. κ.ά.:
Ἀμα τοῦ τὸ εἶπα ἔβαψε Κεφαλλ. Ἐβαψι ἀπ' τ'ν ἀρρώστια
Θεσσ. 4) Ἀτυχῶ Μακεδ. (Βογατσ.): Παντρεῦκα κ' ἔβα-
ψα. 5) Θλίβομαι, λυποῦμαι Μακεδ.: Βάφ' ἡ καρδιά μου,
βάφ' κὶ μπουγατίζιτι. Συνών. πικραίνομαι.

Γ) Μετοχ. 1) Ἀκμαῖος, γιερὸς Πελοπ. (Τριφυλ.):
Ὁ δεῖνα εἶναι βαμμένο κόκκαλο. 2) Κακεντρεχῆς, μο-
χθηρὸς Ζάκ. Λευκ. Πελοπ. (Ἀρκαδ. Γέρμ. Λάστ. Συγκά
Κορινθ. Τρίκκ. Φεν.) κ.ά. Συνών. βαψιάρεις, κίτρι-
νιάρεις. 3) Θυμωμένος, ὀργίλος Πελοπ. (Σουδεν.)

